

100 at gaa til at opføre en Anstalt til 209, synes dog at være mere end nødvendigt er. Naturligvis vilde det være uheldigt at bygge Anstalten for lille, saaledes at den hurtigt maatte udvides, men jeg skal gøre opmærksom paa, at i Beskrivelsen af Planen hedder det, at denne Plan er indrettet saaledes, at Fængslet med megen Lethed vil kunne udvides. Saaledes vil der heller ikke være noget til Hinder for, at man kan opføre Fængslet til 150 Fanger paa samme Vis, saaledes nemlig, at det meget let kan udvides, naar virkelig en Gang den Tid skulde komme, at det blev nødvendigt at udvide det, og at denne snart skulde komme, synes Tallene ganske vist bestemt at tale imod. Der er i øvrigt kun ganske enkelte Bemærkninger, som jeg skal tillade mig at gøre lige over for den højtærede Justitsminister. Han gjorde opmærksom paa, at de Ulemper, der vilde vise sig paa paa Grund af, at en Del af Funktionærerne vilde blive herinde, ikke af Regeringen vare fremstillede saaledes, at de hindrede Anstaltens Flytning. Nej, selvfølgelig! Det Lovforslag, som foreligger her, gaar ud paa, at Anstalten skal flyttes, og saa er det ganske naturligt, at naar den høje Regering forelægger Lovforslaget om at flytte Anstalten, skriver den ikke Motiver, der skal hindre det. Men paa den anden Side synes disse Motiver i en ret overdreven Grad at søge efter, fremstille Ulemper, der kunne følge af Flytningen. Paa samme Vis turde jeg minde om, at naar den ærede Minister omtalte Fængselselskaberne og sagde, at hvis Anstalten blev lagt i Randers, vilde det af rent praktiske Grunde være vanskeligt for det kjøbenhavnske Fængselselskab at tage sig af disse Fanger, saa handler Lovforslaget jo om Opførelsen af et Fængsel i Hillerød. Og det er i Bemærkningerne til Forslaget om at flytte til Hillerød, at Regeringen udtaler, at de Straffefanger, som fremtidig ville blive løsladte af dette Fængsel, ville komme til at mangle den Bistand, de hidtil have fundet hos det kjøbenhavnske Fængselselskab, fordi det i dette Selskabs Love hedder: Fanger fra Kristianshavns Strafanstalt. Blandt de Talere, der have ytret sig herom, synes der at herske Enighed om Unødvendigheden af at opføre saa flotte Funktionærboliger, medens den højtærede Minister har anset saadanne nødvendige, da han særlig frygter for, der ellers vil komme Ufred mellem Funktionærerne eller snarere deres Koner. Det er dog ellers almindeligt i Byerne, at der bor flere end een Familie i samme

Bygning. Hvis der ikke var Funktionærboliger maatte de paagældende søge ud i Byen og vilde da være udsatte for det samme, at maatte bo flere i samme Hus. Jeg forstaar ikke, at Regeringen er saa bange for, at der skal komme saadan Ufred mellem disse højere Funktionærer, fordi de skulle bo sammen, naar den mener at kunne kasernere alle Opsynskoner uden at have nogen Frygt for, at der skal opstaa Ufred mellem dem. Jeg skal ikke blande mig i Debatten om, hvor Anstalten skal ligge, saafremt den ikke skal ligge der, hvor Regeringen ønsker det. Jeg nævnte, da jeg første Gang havde Ordet, at Aarhus maatte antages paa Forhaand at gaa ud af Konkurrencen, fordi det var væsentlig dyrere at lægge Anstalten der. Man antog i Fjor, at Aarhus som Hovedstaden for Hovedlandet, som den vil kalde sig, hvad ogsaa det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Høegh-Guldberg) kaldte den, vilde have særlig gode Chancer for at komme i Betragtning, men efter at vi have set Motiverne her, ere disse Chancer i høj Grad forspildte. For det første skulde man købe Grunden for 36,000 Kr., og dernæst oplyses det endvidere, at denne By i Modsætning til alle andre Byer, hvor Forholdene have været undersøgte, har nægtet at lægge Gas- og Vandledning ind til Anstaltens Grund; endvidere oplyses det, at for at faa Ret til at indrette Vandklosetter i Anstalten, maa Kloaksystemet noget forandres, men det nægter Byraadet at gøre og siger, at det skal udføres paa Statens Bekostning. Der er altsaa, saaledes som det hedder i Bemærkningerne til Lovforslaget, for Aarhus's Vedkommende ikke ubetydelige Ekstraudgifter som paaløbe, og som kunne spares de andre Steder, fordi Byraadene paatage sig dem. I det hele vil der resultere en Merudgift af ca. 76,000 Kr., naar Anstalten lægges i Aarhus, end naar den lægges i en af de andre Byer. Jeg skal endda ganske forbigaa det Hensyn, som yderligere er fremdraget i Motiverne, nemlig at Regeringen er bange for, at „mange af de fra Omverdenen isolerede Kvindefanger ville forsøge at tildrage sig Artilleristernes Opmærksomhed“. De komme nemlig til at faa Artillerikasernen til Nabo. Men det Motiv kan man lade ligge, da det at lægge Anstalten i Aarhus alligevel bliver en hel Del dyrere end at lægge den i en af de andre Byer. Jeg skal imidlertid ikke blande mig i Spørgsmaalet om, hvor Anstalten skal ligge. Jeg skal kun bemærke, at da Trondhjem under Kristian VI. fik